

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718010099
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8718010099.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.04.2021 v Prešove jednomyseľne takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného **z r u š u j e** v rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/13/2018 z 08.07.2020 výrok o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému D. X. - nar. XX.XX.XXXX vo L. nad B., trvale
bytom Y., ul. B. č. XXXX/XX,

u k l a d á

podľa § 276 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre účely výkonu uloženého trestu odňatia slobody **z a r a**
ď u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2, 6 Tr. zákona trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť a činnosť štátutárnych orgánov v právnických osobách na 6 (šesť) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/13/2018 zo dňa 08.07.2020 bol obžalovaný D. X. bol v bodoch I. a II. uznaný vinným z účasti na zločine skrátenia dane a poistného vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Tr. zákona k § 276 ods. 1, 3 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

v bode I.

- poradil E. R., ako by sa dalo vyhnúť plateniu dane z príjmov právnickej osoby, čím ho naviedol na nepriznávanie príjmov z časti vykonaných prác odberateľom a následne E. R. ako konateľ spoločnosti podnikajúcej pod obchodným menom R., s.r.o., K. XX/XXXX, Y., IČO: XXXXXXXXXX, v úmysle skrútiť daň a túto neodviesť do štátneho rozpočtu si v daňovom priznaní k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2013, ktoré bolo podané na Daňovom úrade Prešov, pobočka Poprad dňa 27.03.2014 neoprávnene ponížil základ dane tým, že si

- nezahrnul do daňových výnosov príjmy v celkovej výške 126.666,68 Eur bez DPH za vykonané práce pri zateplení bytového domu E. na základe vystavených odberateľských faktúr pre odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov E., G. - N. XXXX, Y., IČO: XXXXXXXX a to na základe faktúry č. 2013/044 zo dňa 15.6.2013 na sumu 31.666,67 Eur bez DPH, faktúry č. 2013/052 zo dňa 31.7.2013 na sumu 31.666,67 Eur bez DPH, faktúry č. 2013/061 zo dňa 5.9.2013 na sumu 31.666,67 Eur bez DPH a faktúry č. 2013/066 zo dňa 26.11.2013 na sumu 31.666,67 Eur bez DPH,

- nezahrnul do daňových výnosov príjmy v celkovej výške 37.287,11 Eur bez DPH za vykonané práce pri zateplení na základe vystavených odberateľských faktúr pre odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov X., R. XXXX, Y., IČO XXXXXXXX, a to na základe faktúry č. 13003 zo dňa 11.2.2013 na sumu 37,25 Eur bez DPH, faktúry č. 2013/021 zo dňa 28.6.2013 na sumu 18.624,92 Eur bez DPH, faktúry č. 2013/063 zo dňa 2.10.2013 na sumu 3.104,17 Eur bez DPH a faktúry č. 2013/069 zo dňa 31.12.2013 na sumu 15.520,77 Eur bez DPH,

- nezahrnul do daňových výnosov príjmy v celkovej výške 22.367,20 Eur bez DPH za vykonané práce pri výmene okien a dverí na základe vystavených odberateľských faktúr pre odberateľa Bytový podnik T. s.r.o., L. XXX/XX, T., IČO XXXXXXXX, a to na základe faktúry č. 2013/007 zo dňa 25.2.2013 na sumu 10.228,20 Eur bez DPH a faktúry č. 2013/067 zo dňa 27.11.2013 na sumu 12.139,- Eur bez DPH,

- nezahrnul do daňových výnosov príjmy v celkovej výške 24.277,97 Eur bez DPH za rekonštrukciu stúpačiek a výmenu rozvodov SV, ZUV, kanál a cirkuláciu, na základe vystavených odberateľských faktúr pre odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov na ulici J. XX, T., IČO XXXXXXXX, a to na základe faktúry č. 2013/064 zo dňa 4.10.2013 na sumu 24.277,97 Eur bez DPH,

a takto neoprávnene ponížil daňovú povinnosť na dani z príjmov právnickej osoby za rok 2013 v celkovej výške 48.437,77 Eur a v tejto výške aj skrátil uvedenú daň, ktorá tým nebola odvedená do štátneho rozpočtu SR, pričom z takto ušetrovaných peňazí na neplatení dane z príjmov právnickej osoby z uvedených faktúr mu boli E. R. vyplácané provízie z každej, takto zatajenej a nepriznanej faktúry,

v bode II.

- poradil E. R., ako by sa dalo vyhnúť plateniu dane z pridanej hodnoty, čím ho naviedol na nepriznávanie dane z pridanej hodnoty na výstupe z časti vykonaných prác odberateľom a následne E. R. ako konateľ spoločnosti podnikajúcej pod obchodným menom R., s.r.o., K. XX/XXXX, Y., IČO XXXXXXXXXX v úmysle skrátit' daň a túto neodviesť do štátneho rozpočtu si v roku 2013 nezaúčtoval do evidencie DPH viaceré odberateľské faktúry a následne v daňových priznaniach DPH za zdaňovacie obdobie február 2013, máj 2013, jún 2013, júl 2013, september 2013, október 2013, november 2013 a december 2013 podaných na Daňovom úrade Prešov, pobočka Poprad v dňoch 25.03.2013, 25.06.2013, 24.07.2013, 12.08.2013, 24.10.2013, 22.11.2013, 17.12.2013 a 27.01.2014 neoprávnene nepriznal daň na výstupe zo zatajených odberateľských faktúr pre

- odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov X., R. XXXX, Y., IČO XXXXXXXX a to na základe faktúry č. 13003 zo dňa 11.2.2013 na sumu DPH vo výške 7,45 Eur, faktúry č. 2013/021 zo dňa 28.6.2013 na sumu DPH vo výške 3.724,99 Eur, faktúry č. 2013/063 zo dňa 2.10.2013 na sumu DPH vo výške 620,83 Eur a faktúry č. 2013/069 zo dňa 31.12.2013 na sumu DPH vo výške 3.104,15 Eur,

- odberateľa Bytový podnik T. s.r.o., L. XXX/XX, T., IČO XXXXXXXX a to na základe faktúry č. 2013/007 zo dňa 25.2.2013 na sumu DPH vo výške 2.045,64 Eur a faktúry č. 2013/067 zo dňa 27.11.2013 na sumu DPH vo výške 2.427,80 Eur,

- odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov E., G.-N. XXXX, Y., IČO: XXXXXXXX a to na základe faktúry č. 2013/044 zo dňa 15.6.2013 na sumu DPH vo výške 6.333,33 Eur, faktúry č. 2013/052 zo dňa 31.7.2013 na sumu DPH vo výške 6.333,33 Eur, faktúry č. 2013/061 zo dňa 5.9.2013 na sumu DPH vo výške 6.333,33 Eur a faktúry č. 2013/066 zo dňa 26.11.2013 na sumu DPH vo výške 6.333,33 Eur,

- odberateľa Spoločenstvo vlastníkov bytov na ulici J. XX, T., IČO XXXXXXXX, a to na základe faktúry č. 2013/064 zo dňa 4.10.2013 na sumu DPH vo výške 4.855,60 Eur,

čím takto za uvedené zdaňovacie obdobia neoprávnene ponížil daňovú povinnosť na dani z pridanej hodnoty v celkovej výške 42.119,78 Eur a v tejto výške aj skrátil daň z pridanej hodnoty, ktorá tým nebola odvedená do štátneho rozpočtu SR, pričom z takto ušetrovaných peňazí na nezaplatení dane z pridanej hodnoty z uvedených zatajených faktúr mu boli E. R. vyplácané provízie z každej takto zatajenej a nepriznanej DPH na faktúre,

za čo mu bol podľa § 276 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 1, 2, § 42 ods. 1, § 38 ods. 2, 4, § 37 písm. h) Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2, 6 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti spočívajúci vo výkone podnikateľskej činnosti vo výmere 6 rokov 6 mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona bol zároveň zrušený výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/34/2016 zo dňa 14.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/26/2017 zo dňa 15.03.2018 podľa § 221 ods. 3 Tr. zákona vo výmere 3 rokov podmienene odložený na skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere 30 mesiacov spolu s povinnosťou podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení proti výroku o vine a treste.

Dôvody odvolania boli obžalovaným predložené prostredníctvom oboch obhajcov. V dôvodoch odvolania podaných obhajcom J. K. vyslovil, že odsúdenie je postavené len na tvrdeniach troch svedkov, a to odsúdeného E. R., jeho sestry J. P. a R. J.. Odôvodnenie rozsudku neodkazuje na žiaden dôkaz, ktorý by jednoznačne preukazoval to, akým spôsobom mal naviesť E. R. na páchanie daňovej trestnej činnosti a či on z tejto trestnej činnosti profitoval. Nemal vedomosti o tom, akým spôsobom páchať daňovú trestnú činnosť. Údajne sa mal naučiť páchať daňovú trestnú činnosť v Bytovom podniku Y.. Počas svojej pracovnej činnosti v Bytovom podniku Y. však s faktúrami do styku neprichádzal, jeho pracovnou náplňou bolo (podobne ako keď pracoval pre spoločnosť R., s.r.o.) manažovanie a vybavovanie zákaziek súvisiacich s výmenou zvislých rozvodov (tzv. stúpačiek) v bytových jadrách. Rovnako s faktúrami neprichádzal do styku ani keď pracoval v spoločnosti R., s.r.o., kde len oznamoval účtovníčke J. P. cenu, termín a rozsah prác, ktorých vykonanie manažoval a vybavoval. Ak mal mať vedomosti o Spoločenstvách vlastníkov bytov z činnosti pre Bytový podnik Y., mohol mať tieto vedomosti aj E. R., keďže rovnako ako on pracoval v danej oblasti. Navyiac E. R. bol konateľom spoločnosti, t. j. spoločnosť R. s.r.o. viedol a mal prístup k jej účtovníctvu. On takýto prístup nemal.

Zdatnosť E. R. vo finančných záležitostiach je zrejmá aj z toho, že na hlavnom pojednávaní dňa 8. 7. 2020 v procesnom postavení svedka uviedol, že: „firemné finančné prostriedky poukazoval na svoj účet, dosiahol som tým, že firma platila menšiu daň, keďže sme tak oficiálne mali nižší obrat“. Zároveň aj pred jeho nástupom do spoločnosti R. s.r.o. boli práce na bytových domoch M., D., E., X. a J. A. fakturované na súkromný účet E. R.. Aj bez jeho údajného návodu využíval teda E. R. protizákonné prostriedky na znižovanie svojho daňového zaťaženia. Nie je preto pravda, že E. R. daňovú trestnú činnosť páchať nechcel a začal ju páchať len po dlhom naliehaní obžalovaného. Sporný je aj samotný spôsob návodu. Svedok E. R. tvrdí (aj na hlavnom pojednávaní dňa 8. 7. 2020), že sa vyhotovovali dva druhy zmlúv na jeden bytový dom aj s dvomi faktúrami, pričom jedna zmluva aj faktúra sa priznala v účtovníctve a druhá nie. Toto tvrdenie sa ďalšími dôkazmi nepotvrdilo, vychádzajúc z dokumentácie spoločnosti R. s.r.o., ako aj z dokumentácie bytových domov, pritom túto skutočnosť poprel aj on osobne.

Svedkyňa J. P. vo svojej výpovedi uviedla, že návod obžalovaného spočíval v tom, že sa nepriznali všetky vyhotovené faktúry, t. j. napr. z 8 vchodov bytového domu sa vyhotovilo 8 faktúr, ale len 4 sa zdaniili a 4 sa v účtovníctve nezaevidovali. Z protokolov o daňovej kontrole vyplýva, že dane mali byť skrátené tak, že práce vykonané na bytovom dome boli vyfakturované podľa zmluvy pod určitým číslom faktúry, ale do účtovníctva bola zaradená pod tým istým číslom faktúry, faktúra na inú sumu a na iného odberateľa. Tvrdenia svedkov J. P. a E. R. sa nezhodujú s tým, čo prezentovali predstavitelia daňového úradu. Dokonca sa nezhodujú ani tvrdenia svedkyne J. P. a svedka E. R., i keď svedkyňa mnohokrát uviedla, že bola prítomná viacerých rozhovorov medzi obžalovaným a E. R., ktoré sa týkali vystavovania nezdanených faktúr. Táto skutočnosť oslabuje dôveryhodnosť výpovedí týchto svedkov.

Nie je teda zrejmé, aký mal dať E. R. návod na páchanie trestnej činnosti. Nebolo preukázané, že E. R. konal podľa návodu, ktorý mu údajne poskytol, a akým spôsobom mal naviesť na páchanie daňovej trestnej činnosti E. R.. Existujú preto tri skupiny tvrdení o tom, ako ku kráteniu dane malo dôjsť, čo má zásadný vplyv na splnenie podmienok trestnej zodpovednosti za účasť vo forme návodu. Ak bola trestná činnosť páchaná inak ako uvádzajú svedkovia, že im poradil, tak táto trestná činnosť nebola páchaná podľa jeho návodu. Trestný postih za účasť vo forme návodu môže byť vyhovený len vtedy, ak sa páchatel' aspoň pokúsi o naplnenie všetkých znakov príslušnej skutkovej podstaty spôsobom, akým ho na to navádza návodca. Ak páchatel' spácha zločin spôsobom, ktorý je odlišný od spôsobu, ktorý mu poradil návodca, nemožno u takéhoto návodcu vyvodit' trestnú zodpovednosť za účasť vo forme návodu. Trestná zodpovednosť účastníka je, okrem úmyselného

zavinenia, podmienená príčinným vzťahom medzi konaním účastníka a trestným činom hlavného páchatel'a. Keďže návod predpokladá, že navedená osoba spáchala trestný čin v dôsledku návodu, nie je návod možný vtedy, ak bol páchatel' bez ohľadu na návod k trestnému činu rozhodnutý a návodca o tom nevedel.

V tomto prípade E. R. páchal daňovú trestnú činnosť ešte predtým, ako mu údajne poradil ako ju páchať, a navyše ju páchal odlišným spôsobom. Z týchto dôvodov nie je dostatočne odôvodnený záver, aby poskytol E. R. návod na páchanie daňovej trestnej činnosti. Rozpory vo výpovediach svedkov len potvrdzujú jeho tvrdenia o tom, že on žiaden návod nikomu na páchanie daňovej trestnej činnosti neposkytol a ide len o pomstu vyššie uvedených svedkov (E. R. a J. P.). V konaní totiž nebolo jednoznačne preukázané akým spôsobom mal na trestnú činnosť navádzať a kedy.

Sporným je tiež vyplácanie provízií E. R. z nepriznaných faktúr. Na hlavnom pojednávaní dňa 27. 5. 2020 uviedol, že mali s E. R. džentlmenskú dohodu, že za manažovanie, vybavenie a odovzdanie diela bez väd mu bude vyplatená odmena zo zisku v pomere 70:30 alebo 60:40 v jeho prospech, a ak by zohnal zákazku na zateplenie bytových domov, tak by mu bola E. R. vyplatená tiež určitá odmena ale v opačnom pomere. Ďalej uviedol, že za vybavenie zákazky zateplenia bytového domu mu nikdy nebola vyplatená provízia. Svedok R. J. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 27. 5. 2020 uviedol to isté, a to že mal vedomosti o tom, že mal v spoločnosti R. s.r.o. pravidelnú mzdu a odmenu zo zisku za získané zákazky. Žiadna svedecká výpoveď ani iný dôkaz jednoznačne nepotvrdili, že za návod na páchanie trestnej činnosti dostal finančnú odmenu. Navyše E. R. na hlavnom pojednávaní dňa 8. 7. 2020 uviedol, že: „[...] nestihlo prísť k tomu, že obžalovanému budú vyplatené provízie z daňových únikov z nezdanených faktúr. Naopak skutková veta odsudzujúceho rozsudku OS Poprad uvádza nasledovné: „z uvedených faktúr mu boli E. R. vyplácané provízie z každej, takto zatajenej a nepriznanej faktúry“, a „z uvedených zatajených faktúr mu boli E. R. vyplácané provízie z každej, takto zatajenej a nepriznanej DPH na faktúre“. OS Poprad v odôvodnení napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že sa predmetného protiprávneho konania dopustil, in concreto, že: „[...] sám priznával uzatvorenie ústnej dohody s E. R. o vyplácaní odmien [...] i to, že mu E. R. v hotovosti a „na ruku“ vyplácal odmeny [... a preto sa konajúci súd logicky nemohol stotožniť s tvrdením obžalovaného, že sa žalovaného konania nedopustil a že zo strany svedkov E. R., R. J. a J. P. ide len o účelové tvrdenia, použité voči nemu z pomsty alebo odplaty [...]“. Odmeny mu boli vyplácané zo zisku spoločnosti a za odvedenú prácu, nie z protiprávnej činnosti. Z týchto skutočností nie je zrejmé, na základe čoho súd považuje za preukázané, že obžalovaný mal z trestnej činnosti E. R. prospech a že provízie mu boli vyplácané za účasť na daňovej trestnej činnosti E. R. a to aj v súvislosti s faktúrami za práce pri zatepľovaní bytového domu E. alebo X., keďže za zrealizované zateplenie bytových domov nedostal žiadnu províziu (ani zo zisku spoločnosti R.).

Z odôvodnenia rozsudku a vykonaného dokazovania nie je zrejmé, akým spôsobom a v akej výške mali byť odmeny z protiprávnej činnosti obžalovanému vyplácané. Zároveň sa OS Poprad nevysporiadal s tvrdením E. R., ktorý takéto vyplácanie odmien poprel. Podľa okresného súdu sú pre trestno-právnu zodpovednosť obžalovaného irelevantné tvrdenia, že sa E. R. „obdobného konania dopustil aj v inom období a vo vzťahu k iným právnickým osobám...“. S týmto tvrdením sa nemožno stotožniť. Ak mal obžalovaný naviesť E. R. na páchanie tohto druhu trestnej činnosti, nemohol E. R. páchať obdobnú trestnú činnosť predtým, ako ho so spôsobom páchania trestnej činnosti údajne oboznámil, najmä ak, ako uvádza E. R., ho musel na páchanie daňovej trestnej činnosti presviedčať.

Rovnako ako vyššie uvedené skutočnosti, ani zriadenie účtu E. R. preňho nesvedčí o tom, že E. R. na páchanie daňovej trestnej činnosti naviedol. Okresný súd v odôvodnení rozsudku odkazuje na iné už skončené trestné konania a konštatuje, že mu boli E. R. vyplácané provízie z každej zatajenej a nepriznanej dane z pridanej hodnoty a dane z príjmu právnickej osoby, pričom sa s týmto tvrdením nijako nevysporiadal, len odkázal na iné trestné konanie vedené pod sp. zn. 6T/14/2018, v ktorom bol odsúdený E. R.. S odkazom na judikatúru a jej čiastočnú citáciu vyslovil, že takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom pre rozhodnutie o jeho vine. V zmysle stanoviska má súd v tomto smere vykonať autonómne dokazovanie, bez akejkoľvek viazanosti skorším schválením dohody o vine a treste a nemôže pri rozhodovaní vychádzať zo schválenej dohody o vine a treste, ak následne rozhoduje o obžalobe podanej proti inému obvinenému hoci zo spáchania činu pokrytého skôr schválenou dohodou. Odôvodnenie rozsudku je neurčité a nedostatočné. Ak súd pri ustálení viny vychádzal z rozsudku vo veci vedenej pod sp. zn. 6T/14/2018, je to v rozpore so stanoviskom, zásadou prezumpcie neviny, zásadou bezprostrednosti a právom na spravodlivý proces.

Skutočnosť, že bez vedomia konateľ'a spoločnosti R. s.r.o. E. R. oznámil zmenu čísla účtu predsedovi Spoločenstva vlastníkov bytov X., t. j. uskutočnil jednoduchú zmenu čísla účtu na dodatku neznamená, že ho naviedol na páchanie trestnej činnosti a poradil mu, ako sa vyhnúť plateniu dane z pridanej hodnoty a dane z príjmu právnických osôb.

Okresný súd nesprávne kvalifikoval údajnú jeho účasť na trestnej činnosti, keď ho uznal vinným z účasti na zločine skrátenia dane a poistného vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona k § 276 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Ak by aj naviedol na páchanie trestného činu E. R., tak v žiadnom prípade nemal vedomosť ani nemohol mať vedomosť o tom, v akom rozsahu bude spoločnosť R. s.r.o. krátiť daň z príjmu právnických osôb alebo daň z pridanej hodnoty, keďže ako bolo v konaní preukázané, faktúry vystavovala ekonómka spoločnosti J. P. a on na faktúry a na ich zaradenie do účtovníctva priamy vplyv nemal, preto údajné poskytnutie návodu E. R. nemôže obsahovať kvalifikačný znak „v značnom rozsahu“ uvedený v obžalobe a v odsudzujúcom rozsudku. Na základe týchto skutočností je chybné konštatovanie súdu, že úmyselne iného naviedol na to, aby skrátil daň v značnom rozsahu. Nesprávne použitie kvalifikačného znaku má za následok nesprávnu právnu kvalifikáciu (teda nadkvalifikáciu) a následne i uloženie neprimeraného trestu. Pri návode (v pravom a zákonom slova zmysle) bežne môže nastať situácia, že navádzaný nevykoná presne to, na čo ho návodca navádzal (excessus mandati). Ak navedený úmyselne prekročí rámec návodu a dopustí sa závažnejšieho deliktu, trestná zodpovednosť za závažnejší delikt stíha len priameho páchatel'a. Táto skutočnosť je prejavom tzv. zásady samostatnosti.

Nevedel, a vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery ani nemohol vedieť, v akom rozsahu bude spoločnosť R. s.r.o. skracovať dane. Rozsah činu si nemohol a ani nemal ako predstaviť, a to aj z toho dôvodu, že nikdy nedostal žiadnu províziu z údajného skracovania daní.

Vykonaným dokazovaním nebolo mimo dôvodnú pochybnosť preukázané, na základe dostatočného množstva dôkazov, že skutok spáchal obžalovaný. Aj z týchto dôvodov je potrebné uplatniť zásadu in dubio pro reo.

Dôvody odvolania predložil aj obhajca J. X., prostredníctvom ktorého obžalovaný poukázal na to, že súd ho v napadnutom rozsudku uznal vinným za návod k zločinu skrátenia dane a poistného, ale nedozvedá sa z neho, akým spôsobom mal naviesť p. R. na zločin skrátenia dane. V napadnutom rozsudku sa uvádza „poradil E. R., ako by sa dalo vyhnúť plateniu daní z príjmov právnickej osoby a naviedol ho takto na nepriznávanie príjmov z časti vykonaných prác odberateľom ..., pričom z takto ušetrených peňazí na neplatení dane z príjmu právnickej osoby E. R. mali byť vyplácané provízie z každej takto zatajenej a nepriznanej faktúry“.

Je toho názoru, že súdu prvého stupňa nie je zrejmé, že tak ako je to uvedené v skutkovej vete rozsudku nie je možné skrátiť daň z príjmu a ani DPH. Po vykonaní dokazovania by mal súd presne v skutkovej vete špecifikovať spôsob, akým presne mal navádzať na krátenie dane, o to viac, ak je postihnutý za návod k spáchaniu trestného činu. Podľa vyjadrenia svedka E. R., tohto mal navádzať takým spôsobom, že sa mali vystavovať dvojité zmluvy. To sa v konaní nepreukázalo, to znamená, že ako v dokumentácii spoločnosti R. s.r.o., tak aj v dokumentácii jednotlivých bytových domov boli zmluvy, ktoré mali rovnaký predmet, obsah, ako aj cenu diela. Podľa svedkyne P. (strana 10) ten návod mal spočívať v tom, že by sa nepriznali všetky vyhotovené faktúry ... , čo im následne umožní deliť sa s neodvedenými daňami z nepriznaných dvojitých faktúr a z dvojitých zmlúv o dielo a ich použitie na súkromné účely.

Avšak podľa pracovníčok daňového úradu malo dôjsť ku kráteniu dane iným spôsobom, a to nie tak, ako to tvrdí svedok E. R., že existovali dvojité zmluvy (ich existencia v celom konaní nebola preukázaná), a ani nie tak, že na jednotlivé bytové domy boli vystavené na to isté číslo (napr. 2013/052) dve faktúry s rozdielnou sumou daňového plnenia pre bytový dom. Spoločnosť R. s.r.o. mala krátiť daň tak, že za práce, ktoré vykonala na bytovom dome, tomuto bytovému domu vyfakturovala cenu podľa zmluvy o dielo pod určitým číslom faktúry, a to je podstatné pre celý spôsob, avšak do účtovníctva spoločnosti zaradila pod tým istým číslom faktúru na inú sumu zdaniteľného plnenia, nie však na odberateľa konkrétny bytový dom, ale na úplne iného odberateľa. Podľa výsledkov daňovej kontroly na veľmi nízke sumy. Tieto skutočnosti daňový úrad nemohol zistiť nie preto, že účtovníctvo jednotlivých bytových domov nepodliehalo daňovej kontrole, ale preto, že v tom čase ešte pre daňové účely sa neodovzdávali tzv. kontrolné výkazy k DPH. Práve tento spôsob vyžil E. R. ku kráteniu dane. Kontrolné výkazy boli zavedené až od 1.1.2014 ako jeden z nástrojov boja proti daňovým podvodom, a preto sa zaviedla pre platiteľov dane nová povinnosť, a to podať kontrolný výkaz (§ 78a zákona o DPH). Táto povinnosť sa vzťahuje na platiteľov DPH, teda osoby registrované pre DPH v zmysle § 4, § 4a, § 5 alebo § 6 zákona o DPH. To, že súd prvého stupňa v konaní nezabezpečil faktúry, z ktorých by bolo zistené, na ktoré odberateľské daňové subjekty spoločnosť R. s.r.o. vystavovala faktúry pod tým istým číslom ako pre jednotlivé bytové domy je podstatnou chybou konania, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie vecí.

Súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, a to predovšetkým s tým, že existujú dve skupiny tvrdení o tom, ako ku kráteniu dane malo dôjsť, čo má

zásadný vplyv na splnenie podmienok trestnej zodpovednosti za účasť vo forme návodu. Na jednej strane tvrdenia svedkov R., P. a J. a na druhej strane tvrdenia pracovníkov daňového úradu.

Má za to, že trestný postih za účasť na zločine vo forme návodu môže byť vyhovený len vtedy, ak sa páchatel' aspoň pokúsi o naplnenie všetkých znakov príslušnej skutkovej podstaty spôsobom, akým ho na to navádza návodca. Ak páchatel' spácha zločin spôsobom, ktorý je odlišný od spôsobu, ktorý mu poradil návodca, nemôžeme u takéhoto návodcu vyodiť trestnú zodpovednosť za účasť na zločine. V konaní nebolo preukázané, aby p. R. poradil, že v účtovníctve spoločnosti je potrebné vymeniť faktúry vystavené pre jednotlivé bytové domy, za faktúry vystavené pre iné daňové subjekty. Z tohto dôvodu mu potom nie je jasné, akým spôsobom dospel súd prvého stupňa k záveru, že mal E. R. naviesť na skrátenie dane v takej výške, že by to malo byť kvalifikované ako zločin skrátenia dane podľa 276 ods. I, ods. 3 Trestného zákona. Súd prvého stupňa odmietol všetky dôkazy navrhnuté obhajobou smerujúce k spochybneniu tvrdení svedka R., svedkyne P., k ich tvrdeniam o tom, že akým spôsobom malo dôjsť k návodu, ak obhajoba preukázala, že svedok R. si z iných bytových domov posielal peniaze na svoj súkromný účet, čo má znaky skrátenia dane. Súd prvého stupňa to žiadnym spôsobom nezdôvodnil, nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

V ďalšom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku „obžalovaný podľa súdu sofistickým spôsobom využil to, že príjmy a výdaje do fondu opráv Spoločenstva vlastníkov bytov podľa vtedy platných daňových právnych predpisov nepodliehali dani, že príslušný daňový úrad nevykonal v rozhodujúcom čase daňovú kontrolu spoločností alebo bytového podniku... využívajúc aj svoje ekonomické vzdelanie, profesiu a zamestnanie vedúceho pracovníka, čím tak, profitoval na protiprávnom konaní inej osoby“.

Nie je mu zrejmé, o aké dôkazy prvostupňový súd oprel túto svoju úvahu, pretože nemá žiadne ekonomické vzdelanie, a v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, žeby niekedy v minulosti pôsobil na pozícii, na ktorú sa vyžaduje ekonomické vzdelanie. Počas pôsobenia v Bytovom podniku v Poprade pôsobil ako technický pracovník a neprichádzal do styku s ekonomickými a účtovnými záležitosťami spoločnosti.

Rovnako nevie, z akých dôkazov prvostupňový súd dospel k záveru, že „je nelogické a neprijateľné, aby odsúdený R. vypovedal nepravdivo, a aby obžalovaného nepravdivo obvinil, ktoré by si vymyslel len z pomsty“. Svedok R. na hlavnom pojednávaní dňa 8.7.2020 uviedol, že rozchod s ním bol katastrofálny. Poukázal i na výpoveď svedka R., ktorý sa vyjadril, že pred nástupom do zamestnania obžalovaného si posielal firemné finančné prostriedky na súkromný účet s cieľom znížiť si základ dane. Teda ak tu mal niekto nejaké ekonomické vedomosti o možnosti krátenia dane, tak to bol práve odsúdený R., ktorý spoločne so svojou sestrou mali na starosti ekonomické a účtovné vedenie spoločnosti.

Súd prvého stupňa ďalej uvádza, že „základným predpokladom účasti je úmyselné zavinenie vzťahujúce sa na páchatel'ovo konanie“ (strana 19 odsek 6). Ako počas celého konania, tak aj v rámci odvolacieho konania poukazuje na to, že ku skráteniu dane podľa vyjadrení pracovníkov Daňového úradu Prešov došlo iným spôsobom, ako to uvádzal odsúdený R., ktorý ho usvedčuje.

Súd prvého stupňa napriek tomu, že na pojednávaní dňa 8.7.2020 svedok R. výslovne poprel, aby mu boli vyplácané provízie z nezdanených faktúr (rovnako túto skutočnosť nepotvrdila svedkyňa P.) v skutkovej vete výroku ako v bode I. tak aj v bode II. ponechal časť výroku „, pričom z takto ušetrených peňazí na neplatení dane z príjmov právnickej osoby z uvedených faktúr mu boli E. R. vyplácané provízie z každej takto zatajenej a nepriznanej faktúry“.

V neposlednom rade je potrebné uviesť, že je uznaný za vinného z návodu a skutok, ktorý sa nestal spôsobom ako ho opísal svedok R. (v pôvodnom konaní odsúdený), ale iným spôsobom. V konaní nebolo preukázané, že by svedkovi R. resp. svedkyňi P. (ekonómka spoločnosti R. s.r.o.) poradil, aby vystavovali faktúry na tretie spoločnosti so sumami rádovo len v stovkách eur, čo bolo práve podľa vyjadrení pracovníkov daňového úradu spôsobom krátenia dane. Z uvedeného dôvodu vôbec nie je preukázaná totožnosť jeho konania. Ale svedkovia R. a P. tvrdia, že malo dôjsť k tomu, že ich mal naviesť resp. poradiť na vyhotovovanie dvojakých zmlúv a dvojakých faktúr (z ktorých jednu faktúru dali do účtovníctva a druhú nie), ale ku kráteniu dane došlo podľa pracovníkov daňového úradu tým, že spoločnosť R. s.r.o. fiktívne fakturovala len zlomkové čiastky neznámym tretím spoločnostiam, je vylúčené hovoriť, že naviedol odsúdeného R. na protispoločenskú činnosť. Má za to, že tu vznikli zásadné pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov. Rovnako má za to, že súd prvého stupňa sa tu nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie.

Z dôvodov uvádzaných v oboch písomných podaniach preto navrhol odvolaciemu súdu zrušiť napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Tr. poriadku vo výroku o vine a treste a

postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku vo veci rozhodnúť tak, že ho oslobodí spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, resp. že skutok sa stal.

Okresný prokurátor považoval odvolanie obžalovaného za nedôvodné, obžalovaný v odôvodnení odvolania uviedol v podstate totožné skutočnosti ako tie, ktoré tvorili jeho obranu v konaní pred prvostupňovým súdom, resp. v prípravnom konaní. V tomto smere v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ktorý skutkový stav objektívne a spoľahlivo ustálil na podklade vykonaného dokazovania. Keďže rozhodnutie považuje za správne a zákonné, navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. poriadku.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným ako osobou na to oprávnenou, krajský súd, nezistiac dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné, avšak z iných ako namietaných dôvodov.

Po prieskume procesného postupu odvolací súd konštatuje, že tento bol v súlade so zákonom, pretože obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa ku skutkom kladeným mu obžalobou za vinu, mal možnosť vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a navrhovať vykonanie ďalších, ktoré považoval za účelom preukázania jeho obhajoby za podstatné, mal tiež možnosť predložiť argumenty o jeho nevine v rámci záverečnej reči a posledného slova. V konaní bol zastúpený obhajcami, prostredníctvom ktorých uplatňoval svoje obhajobné práva.

Dôkazy boli vykonané podľa pravidiel stanovených procesným predpisom, preto o ne konajúci súd mohol opierať svoje skutkové zistenia. Podstatný obsah dôkazov je rozvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku a z ich hodnotenia vyplýva, že konajúci súd pri ustálení skutkových zistení vychádzal z výpovedí D. R., J. P., J. N., Y. Q., R. N., M. J., V. P., S. K., J. Q. a S. R., ako aj z listinných dôkazov, pretože táto skupina dôkazov na seba vzájomne nadväzovala a neodporovala si do takej miery, aby vznikli pochybnosti o objektivite a hodnovernosti či už svedeckých výpovedí alebo listinných dôkazov, prihliadajúc pritom i na skutočnosti, ktoré vyplynuli z podstatného obsahu trestného spisu konajúceho súdu sp. zn. 6T/34/2016, najmä z jeho rozsudku z 14.06.2017 a uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/26/2017, a tiež z trestného spisu konajúceho súdu sp. zn. 6T/14/2018, najmä z jeho rozsudku z 07.03.2018, čím sa tak v plnej miere stotožnil so skutkovými tvrdeniami obžaloby. Konajúci súd neuveril obhajobe obžalovaného aj so zreteľom na ním uvádzané tvrdenie o vyplácaní odmien - provízií zo zrealizovaných zákaziek, čo bolo tiež podkladom toho, že sa logicky nestotožnil s tvrdením obžalovaného, že sa žalovaného konania nedopustil. Okrem toho poukázal na sofistikovaný spôsob využitia vedomosti, že príjmy a výdaje do fondu a z fondu opráv spoločensťva vlastníkov bytov nepodliehali dani a daňový úrad nevykonával daňovú kontrolu.

Odvolací súd sa čiastočne stotožnil s názorom odvolateľa, že hodnotenie dôkazov konajúcim súdom opomína vysporiadanie sa s niektorými tvrdeniami, ktoré stoja proti sebe, a odôvodnenie, prečo neuveril obrane obžalovaného, že zo strany svedka D. R. išlo len o pomstu, je nedostatočné. Vzhľadom na doplnenie dokazovania v odvolacom konaní bolo možné doplniť do hodnotenia vyššie spomenuté a vysporiadať sa aj s odvolacími námietkami, ktoré smerovali proti výroku o vine, ktorú považuje odvolací súd za dokázanú. Rozsah vykonaného dokazovania v rámci oboch inštancií súdov podľa názoru odvolacieho súdu postačoval na ustálenie skutkových zistení, ktoré tvoria základ pre vinu.

Je faktom, že v uvedenej veci stoja proti sebe tvrdenia obžalovaného, ktorý svoju vinu popiera, a svedkov D. R., J. P. a M. J., ktorí usvedčujú obžalovaného z trestnej činnosti a ktorí by mohli mať záujem na odsúdení obžalovaného z dôvodov ním popísaných. Vo vzťahu k obchodnej spoločnosti R., s. r. o., v ktorej konateľom je svedok D. R., sa obžalovaný dopustil podvodného konania, o ktorom už bolo súdom aj právoplatne rozhodnuté, a vo vzťahu k spoločnosti B. best, s. r. o., v ktorej je konateľom M. J., sa obžalovaný mal dopustiť protiprávneho konania, ktoré je predmetom neskončeného trestného konania. Motív menovaných svedkov vypovedať v neprospech obžalovaného, na čo obžalovaný poukazoval aj v odvolacích námietkach, má svoj základ v rozsudku konajúceho súdu sp. zn. 6T/34/2016 zo dňa 14.06.2017 a konaniach vedených proti obžalovanému A. X. na konajúcom súde pod sp. zn. 4T/12/2019

a 8T/29/2019 pre prečiny podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, sprenevery podľa § 213 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zákona a krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona.

Vzhľadom na oproti sebe stojace tvrdenia s predkladaným možným motívom svedkov vypovedať v neprospech obžalovaného bolo nevyhnutné ich svedecké výpovede podrobiť testu hodnovernosti v maximálnej miere, aby základ pre ustálenie skutkového stavu bol čo najobjektívnejší. Hodnotenie namietaných výpovedí je založené preto aj na vzájomných súvislostiach vyplývajúcich z ďalších vykonaných dôkazov.

Z listinných dôkazov vyplýva, že obžalovaný bol zamestnaný v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., od 18.05.2011 na základe pracovnej zmluvy zo 17.05.2011, ktorý bol ukončený dohodou medzi obžalovaným a obchodnou spoločnosťou R., s. r. o., dňa 10.04.2014. Z uvedeného je teda zrejmé, že obžalovaný pracoval v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., po dobu, ktorá postačovala na zistenie jej chodu. Svedka D. R. obžalovaný spoznal ešte pred vznikom pracovného pomeru v tejto obchodnej spoločnosti, keďže prichádzali do styku v rámci vykonávania rekonštrukčných prác pre Bytový podnik mesta Poprad, kde predtým obžalovaný pracoval. Táto skutočnosť spornou nebola. Z výpovede svedkyne I. P. vyplynulo, že obžalovaný po čase v ich obchodnej spoločnosti začal spravovať svoje zákazky, ktoré zaobstaral, aj z hľadiska fakturačného, čo mu umožňovalo manipulovať aj s účtovnými dokladmi. Výkon práce obžalovaného na pozícii Manager pre vonkajšie vzťahy Bytového podniku v Poprade dáva dôvodný podklad pre záver, že práve v súvislosti s touto pozíciou obžalovaný získal informácie ohľadne správy spoločenstiev vlastníkov bytov (v ďalšom SVB). Na uvedené odvolací súd poukazuje preto, lebo práve informácie týkajúce sa nevykonávania daňových kontrol v SVB boli podstatnými pre spáchanie trestnej činnosti, ktorej sa dopustil svedok R. na návod obžalovaného. O tejto skutočnosti obžalovaný hovoril nielen svedkovi D. R., ale aj M. J., ktorý sa prvýkrát k spôsobu skrátenia dane v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., vyjadroval vo veci vedenej na konajúcom súde pod sp. zn. 6T/34/2016 pri svojom výsluchu dňa 21.05.2015, teda v čase, kedy ešte svedok M. J. nemal žiadny konflikt s osobou obžalovaného. Táto výpoveď svedka M. J. bola podnetom pre vykonanie daňovej kontroly v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., výsledky ktorej tvorili podklad pre vznesenie obvinenia svedka D. R. a obžalovaného A. X..

Z uvedeného je teda zrejmé, že svedok M. J. vypovedal v podstate od roku 2015 k informáciám získaným od obžalovaného o spôsobe zúčtovania vystavených faktúr v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., pre spoločenstvá vlastníkov bytov, v prospech ktorých táto obchodná spoločnosť realizovala rekonštrukčné práce, v zhode aj s ďalšími jeho výpoveďami v tomto konaní. Nie je preto dôvod pochybovať o tom, že svedok M. J. vypovedal o skutočnostiach tak, ako sa stali. Keďže túto výpoveď svedok M. J. podstatným spôsobom nezmenil ani v ďalšom konaní, to podporuje aj tvrdenia uvádzané svedkom D. R. ohľadne spôsobu skrátenia dane v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., využívajúc pritom zistenie, že daňový úrad nevykonával daňové kontroly v SVB.

Svedkyňa J. P. pred Daňovým úradom Prešov pri ústnom pojednávaní dňa 10.03.2016 podala vysvetlenie k vystavovaniu sporných faktúr na podklade údajov uvádzaných obžalovaným, pričom k vzneseniu obvinenia v uvedenej veci došlo až 17.03.2017. Toto tvrdenie pred správcom dane bolo napokon obsahom výpovede menovanej svedkyne aj v tomto konaní, čo poukazuje na stálosť jej výpovede k okolnostiam faktúrovania rekonštrukčných prác pre SVB.

Je nesporné, že spôsob skrátenia dane v obchodnej spoločnosti R., s. r. o., spočíval v podpísaní viacerých zmlúv o dielo na rekonštrukciu bytových domov podľa jednotlivých vchodov, čo umožňovalo samostatné fakturácie vykonaných prác. Do účtovníctva obchodnej spoločnosti však neboli zaúčtované všetky príjmy ako výnosy z podnikateľskej činnosti, pričom nezaúčtované faktúry boli nahradené inými faktúrami nezodpovedajúcimi zdaniteľným plneniam. Tieto obsahovali údaje spravidla o inom odberateľskom subjekte, o iných dodaných zdaniteľných plneniach a podstatne nižších platbách k úhrade. Napríklad, v prípade pôvodnej fakturácie pre SVB X. z 05.10.2013 pod č. 2013/063 na sumu 3725,00 eur bola stotožnená v účtovníctve faktúra pod tým istým číslom 2013/063 vystavená pre B. a.s. dňa 05.09.2013 na sumu 348,00 eur, pôvodná faktúra s č. 2013/069 pre SVB X. vystavená dňa 31.12.2013 na sumu 18624,92 eur bola nahradená faktúrou č. 2013/069 z 26.09.2013 pre odberateľa SVB E. na sumu 34,92 eur. Spôsob, akým sa nepriznal príjem obchodnej spoločnosti z podnikateľskej činnosti, korešponduje výpoveďami svedkov D. R., I. P., ktorí pracujú v prospech obchodnej spoločnosti

R., s. r. o., ale aj výpovedi svedka M. J., ktorý sa o tomto spôsobe skrátenia dane, teda že sa nepriznávali všetky faktúry, dozvedel práve od obžalovaného A. X..

Obžalovaný v dôvodoch odvolania namietal odlišný spôsob skrátenia dane svedkom D. R., ako mu mal podľa výpovedi svedkov poradiť. Túto námietku odvolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú, pretože svedkovia D. R., J. P. a M. J. popísali podstatu skrátenia dane spočívajúcu v tom, že sa do účtovníctva nezaúčtuje, teda sa neprizná časť príjmov za stavebné práce vykonané pre SVB, a týmto ich tvrdeniam zodpovedajú aj výsledky daňovej kontroly, z ktorých plynie, že časť príjmov za stavebné práce nebola zahrnutá do výnosov a namiesto nim zodpovedajúcim faktúram boli v účtovníctve evidované a zaúčtované iné zdaniteľné plnenia s podstatne nižšími príjmami. Samotná skutočnosť, že obchodná spoločnosť R., s. r. o., nahradila v účtovníctve faktúry pre SVB, ktoré preukazovali reálne dodanie tovarov, inými a to fiktívnymi s podstatne nižšími príjmami, neznehodnocuje návod obžalovaného na protiprávnu činnosť svedka D. R.. Nahradenie nezaúčtovaných faktúr inými fiktívnymi faktúrami je totiž iba zakrývaním protiprávneho konania, ktorého sa svedok D. R. dopustil podľa návodu obžalovaného, za účelom dosiahnutia správnej evidencie faktúr podľa poradia. Táto činnosť nemôže byť posúdená ako odlišný spôsob konania páchatel'a trestného činu od návodu obžalovaným. Je predsa logické, že ak každá faktúra mala svoje číslo podľa poradia a niektoré z nich sa nezaúčtovali do účtovníctva, postupnosť číselného poradia by nebola zachovaná, čo by poukazovalo na nesprávnosť vedenia účtovníctva. To bol dôvod nahradenia nezaúčtovaných faktúr.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje i to, že tento spôsob skrátenia dane je odlišným, ako sa ho dopustil svedok D. R. v minulosti, kedy skrátil daň tým spôsobom, že finančné úhrady z odberateľských faktúr boli odberateľmi poukazované na jeho osobný účet. Nejde o totožné konanie.

V ďalšom je potrebné poukázať na výsledky vykonaného dokazovania, ktoré preukazujú motív obžalovaného A. X. naviesť svedka D. R. k spáchaniu trestného činu skrátenia dane.

Z listinných dôkazov vyplýva, že obžalovaný disponoval s účtom č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo L., a. s., ktorý bol vedený na meno svedka D. R.. Menovaný svedok účet síce zriadil dňa 10.10.2013, ale podľa výpisov z tohto účtu možno uzavrieť, že na účet boli poukazované finančné prostriedky v prospech obžalovaného z obchodnej spoločnosti R. s.r.o. spravidla označené ako mzda alebo záloha na mzdu, z osobného účtu svedka D. R. vedeného pod číslom XXXXXXXXXXXX/XXXX s vyznačením mena obžalovaného a následne od 06.11.2013 na účet boli poukazované platby od Spoločenstva bytových vlastníkov X. na základe požiadavky obžalovaného o zasielaní úhrad za rekonštrukčné práce na iné číslo účtu. Výbery sa realizovali prostredníctvom bankomatovej karty s číslom XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, v mesiacoch október a november prostredníctvom bankomatovej karty č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktoré mal výlučne v dispozícii obžalovaný, a v hotovosti obžalovaným. Zistenie, že obžalovaný dňa 01.11.2013 písomne požiadaval SVB X. o úhradu faktúr za rekonštrukciu stúpačiek a výmenu rozvodov až do vyrovnania dlhu na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, vypovedá o tom, že na takýto spôsob zabezpečenia si finančných prostriedkov sa obžalovaný A. X. pripravoval, pretože išlo o úhradu faktúr na základe zmluvy o dielo uzatvorenej 15.04.2013. Teda už v tom čase musel byť obžalovanému do budúca známy spôsob fakturácie, prostredníctvom ktorej by si vedel zabezpečiť platby z nich na účet, ktorým disponoval. Nezaúčtovaním faktúr do účtovníctva sa totiž znížila možnosť kontroly platieb za dodanie stavebných prác. Vychádzajúc aj z týchto úvah potom odvolací súd považoval záver konajúceho súdu o sofistikovanom spôsobe využitia znalosti obžalovaného vo vzťahu k zdaňovaniu SVB pri návode skrátiť daň za správny a zodpovedajúci výsledkom vykonaného dokazovania.

Ani námietka obžalovaného, že dokázanie jeho viny ako návodcu na spáchanie trestného činu skrátenia dane je založené len na jeho odsúdení za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zákona rozsudkom konajúceho súdu pod sp. zn. 6T/34/2016 z 14.06.2017, podstatou ktorého konania bolo jeho oznámenie spoločenstvám vlastníkov bytov o zmene čísla účtu, na ktorý majú posilať úhrady faktúr, ktoré finančné prostriedky si potom z účtu vybral, nemá svoj podklad. Sú tu konkrétne dôkazy, na ne je poukazované vyššie, ktoré dokazujú, že obžalovaný nielen že spáchal trestný čin podvodu, ale súčasne, aby ho mohol spáchať, tak naviedol iného na spáchanie trestného činu skrátenia dane.

S námietkou obžalovaného spočívajúcou v tom, že svedok D. R. poprel vyplácanie provízií sa možno stotožniť, avšak to nemá žiadny vplyv na správne ustálené skutkové zistenie, že obžalovanému boli vyplácané provízie z rekonštrukčných prác. Jednak k tomu vypovedali svedkyňa I. P. a svedok

M. J. a jednak na výplatu provízií možno usudzovať aj z pohybu finančných prostriedkov na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Ako to už bolo vyššie spomenuté, na tento účet zriadený pre potreby obžalovaného boli zasielané finančné prostriedky z účtu spoločnosti R., s. r. o., s označením mzda alebo záloha na mzdu, ale aj finančné prostriedky poukazované z osobného účtu svedka D. R. s označením D. X., ktoré boli v nižších sumách, rádovo v stovkách, pričom v jednom prípade sa stalo a to dňa 19.11.2013, že na účet bola pripísaná suma vyššia 6000,- eur s označením A. X.. Tieto skutočnosti poukazujú na to, že tvrdenie svedka D. R. o poskytovaní pôžičiek obžalovanému má reálny základ a reálne je aj vyplácanie provízií. Aj keď túto namietanú skutkovú okolnosť konajúci súd v odôvodnení napadnutého rozsudku hodnotil čiastočne rozporne, odvolací súd nemal pochybnosti o výplate provízií, keďže táto skutková okolnosť je preukazovaná výpisom z účtu. Okrem toho konajúci súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na neprimeranosť odmeny zo zisku, resp. provízie vo výške 60 % až 70 % pri zrealizovaní zákaziek, k čomu vypovedal aj obžalovaný, s čím sa stotožnil aj odvolací súd, pretože podnikateľské aktivity obchodnej spoločnosti R., s. r. o., vyrábať zisk vo svoj prospech by tak strácali svoj význam.

Tvrdenia svedka D. R. o nevyplácaní provízií obžalovanému vyhodnotil odvolací súd ako snahu preukázať poskytnutie pôžičiek obžalovanému. Obžalovaný totiž poškodil nielen obchodnú spoločnosť, v ktorej bol zamestnaný, ale časť finančných prostriedkov, ktoré mu menovaný svedok požičal, obžalovaný nevrátil, čo je dokumentované aj rozsudkami v civilných konaniach. Zrejme preto mal svedok snahu pomenovať provízie ako pôžičky.

Vyššie uvedené zistenia podľa názoru odvolacieho súdu osvedčujú tvrdenia svedkov D. R., J. P. a M. J. o návode obžalovaného ku skráteniu dane spôsobom nimi uvádzanými a keďže tieto zistenia plynú z dôkazov od nich nezávislými a neovplyviteľnými, vyslovené pochybnosti obžalovaným o hodnovernosti ich výpovedí z dôvodu existencie motívu pomsty sú rozptýlené. Preto ustálenie skutkových zistení sa mohlo opierať i o tieto namietané výpovede.

S námietkou obžalovaného spočívajúcou v tom, že rozsudok vo veci vedenej pod sp. zn. 6T 14/2018, ktorým bol svedok D. R. uznaný vinným z trestného činu skrátenia dane, nemôže byť podkladom pre rozhodnutie o jeho vine, sa odvolací súd stotožnil iba čiastočne. Je faktom, že tento listinný dôkaz nepreukazuje vinu obžalovaného, avšak je dôležitým dôkazom vo veci, predovšetkým z pohľadu právneho posúdenia skutku, pretože účastníctvo k trestnému činu je založené na zásade akcesority, teda ide o závislosť trestnej zodpovednosti a trestnosti účastníka na trestnej zodpovednosti a trestnosti páchatel'a dokonaného úmyselného trestného činu, resp. na pokuse úmyselného trestného činu. Bez zistenia páchatel'a trestného činu a spôsobu jeho spáchania, ku ktorému sa viaže účastníctvo vo forme návodu, nemôže byť správna ani právna kvalifikácia zodpovedajúca akejkoľvek forme účastníctva k trestnému činu. V posudzovanom prípade ale páchatel' trestného činu skrátenia dane D. R. bol zistený a aj právoplatne odsúdený za konanie, na ktoré ho naviedol obžalovaný. Medzi návodom obžalovaného a spáchaním trestného činu svedkom D. R. je príčinná súvislosť v spôsobe spáchania trestného činu. Za daného zistenia potom uplatňovaná odvolacia námietka aj v tejto časti nie je opodstatnená.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, z úvah prezentovaných nielen konajúcim súdom ale aj na základe vyššie predloženej argumentácie k spochybňovaným jednotlivým skutkovým zisteniam odvolací súd uzavrel, že skutkový dej ustálený konajúcim súdom bol preukázaný bez rozumných pochybností a konanie obžalovaného napĺňa znaky účastníctva vo forme návodu k trestnému činu skrátenia dane a poistného podľa § 21 ods. 1 písm. b) k § 276 ods. 1, 3 Tr. zákona. Obžalovaný totiž úmyselne naviedol iného k spáchaniu trestného činu skrátenia dane a úmyselná forma zavinenia sa viaže aj na následok. Obžalovaný mal aj predstavu, v akom rozsahu sa skrátí daň, pretože išlo o zákazky, ktoré zaobstarával i sám a v ktorých sa spôsobom ním uvedeným vypracovávali zmluvy a následne sa práce fakturovali. Preto jeho obrana, že nemohol mať predstavu, v akom rozsahu bude spoločnosť R., s. r. o., krátiť daň, nemá reálny základ. Ak obžalovaný mal vedomosť, aký hrubý obrat mala obchodná spoločnosť R., s. r. o., k čomu vypovedal v konaní pred súdom, potom mal aj vedomosť, v akom rozsahu môže obchodná spoločnosť skrátiť daň spôsobom, na ktorý naviedol konateľ'a tejto obchodnej spoločnosti. Minimálne s takýmto následkom bol uzročený.

Ostatne odvolací súd ešte poznamenáva, že jedným zo spôsobov skrátenia dane z príjmu alebo dane z pridanej hodnoty je určite nepriznanie príjmov, resp. ich zatajenie, v dôsledku čoho sa zníži výsledok hospodárenia a teda daňový základ, z ktorého sa následne vypočítava daň. Skutková veta obsahuje

opis konania smerujúceho k skráteniu dane a takýto spôsob nesprávne priznanej dane bol zistený aj správcom dane, čo je konštatované nielen v protokoloch o daňových kontrolách, ale aj v rozhodnutiach o dorubení dane.

Doplnenie dokazovania na návrh obhajcu obžalovaného výsluchom pracovníčok daňového úradu, ktoré v obchodnej spoločnosti vykonávali daňovú kontrolu, považoval odvolací súd za nadbytočné so zreteľom na stav vykonaného dokazovania. V rámci neho boli totiž oboznámené nielen protokoly o daňových kontrolách, ale boli procesným spôsobom prečítané aj výpovede svedkýň Y. V. Q. a R.. T. N., ktoré sa vyjadrovali k priebehu daňovej kontroly za správcu dane a k spôsobu skrátenia dane obchodnou spoločnosťou R., s. r. o..

Následne odvolací súd preskúmal aj výrok o treste. Obžalovanému bol uložený súhrnný trest odňatia slobody za zbiehajúcu sa trestnú činnosť, teda nielen za prerokúvaný skutok, ale aj za skutok spáchaný v dobe október až november 2013, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným a ktorý bol posúdený ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zákona rozsudkom konajúceho súdu sp. zn. 6T/34/2016 zo dňa 14.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/26/2017 zo dňa 15.03.2018, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na dobu 30 mesiacov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovaného a s uložením povinnosti podrobiť sa sociálnemu výcviku alebo inému výchovnému programu.

Vo veci, vo vzťahu ku ktorej bol ukladaný súhrnný trest, skúšobná doba určená pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody obžalovanému plynula od 16.03.2018 do 16.09.2020. Z uvedeného dôvodu si preto odvolací súd vyžiadal správy a hodnotenia na osobu obžalovaného, aby mohol predbežne vyriešiť otázku, či sa obžalovaný v skúšobnej dobe osvedčil. Z nich vyplynulo, že obžalovaný počas skúšobnej doby nespáchal žiadny trestný čin a ani priestupky a skutky, pre ktoré sa vedie proti nemu trestné stíhanie v iných veciach konajúcim súdom, boli spáchané pred začiatkom plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia (v roku 2015 a 2017). Na základe týchto zistení so zreteľom na hodnotenie obžalovaného, u ktorého nie sú negatívne poznatky o jeho správaní, odvolací súd uzavrel, že obžalovaný v skúšobnej dobe viedol riadny život a teda že sa osvedčil v skúšobnej dobe, v dôsledku čoho neboli splnené pre ukladanie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 3 Tr. zákona. Obžalovanému preto bolo potrebné ukladať trest len za teraz prerokúvanú trestnú činnosť.

Na základe týchto zistení odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému podľa § 276 ods. 3 Tr. zákona, keďže nezistil žiadne priťažujúce a ani poľahčujúce okolnosti, uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, t. j. vo výmere 4 rokov nepodmienečne.

Trest uložený na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 4 rokov aj s prihliadnutím na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku, považoval odvolací súd za spravodlivý a zodpovedajúci zásadám o ukladaní trestu. Výmera trestu zodpovedá závažnosti spáchaného trestného činu, spôsobeným následkom, hodnoteniu osoby obžalovaného a možnostiam jeho nápravy. U obžalovaného totiž nejde o jeho prvé odsúdenie a je zrejmé, že už v minulosti bol trikrát súdne trestaný za trestné činy podvodu a sprenevery, ktoré odsúdenia má zahladené. Zistenie však, že obžalovaný spáchal trestné činy, neumožňovali priznať mu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Tr. zákona, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Neboli zistené ani žiadne priťažujúce okolnosti, v dôsledku čoho potom sa pri ukladaní trestu nepoužili ani zmierňovacie ale ani sprísňovacie ustanovenia v rámci § 38 Tr. zákona. Napokon odvolací súd nezistil ani žiadne mimoriadne okolnosti prípadu alebo pomery na strane obžalovaného, pre ktoré by sa mohlo aplikovať ustanovenie § 39 Tr. zákona, a hoci od doby spáchania skutku uplynula takmer doba 8 rokov, trestné stíhanie sa proti nemu viedlo po dobu 4 rokov. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti predovšetkým to, že ide o daňovú vec, v rámci ktorej preverenie podozrenia zo spáchania trestnej činnosti trvá spravidla dlhšiu dobu.

Pre účely výkonu trestu odňatia slobody bol obžalovaný zaradený v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, keďže pred spáchaním trestného činu obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhovel odvolaniu obžalovaného iba čiastočne a to zmiernením trestu.

jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.